II

(Förberedande rättsakter)

REGIONKOMMITTÉN

Yttrande från Regionkommittén om ”Förslag till rådets beslut om antagande av ett flerårigt ramprogram för insatser inom energisektorn (1998-2002) och därmed sammanhängande åtgärder [Förslag till rådets beslut om antagande av ett flerårigt ramprogram för insatser inom energisektorn (1998-2002), Förslag till rådets beslut om ett flerårigt program för främjande av förnybara energikällor inom gemenskapen (1998-2002), Förslag till rådets beslut om antagande av ett flerårigt program för att främja en effektiv energianvändning (1998-2002), Förslag till rådets beslut om antagande av ett flerårigt program för tekniska insatser i syfte att stimulera en ren och effektiv användning av fasta bränslen (1998-2002)]”

(98/C 315/01)

BAKGRUND,

— ”Förslag till rådets beslut om antagande av ett flerårigt ramprogram för insatser inom energisektorn (1998-2002) och därmed sammanhängande åtgärder” [1].

— Rådets beslut den 4 februari 1998 att på frivillig basis rådfråga Regionkommittén i enlighet med artikel 198c, första stycket, i EG-fördraget.

— Presidiets beslut den 12 mars 1998 att ge utskott 4 — ”Fysisk planering, stadsfrågor, energi, miljö” — i uppdrag att förbereda ett yttrande.

— Utkastet till yttrande (dok. CdR 56/98 rév.) som antogs enhälligt enligt förfarandet för brådskande frågor av utskott 4 den 22 april 1998 (föredragande: Loke Mernizka).

Regionkommittén antog vid den 24:e plenarsessionen den 15 och 16 juli 1998 (sammanträdet den 16 juli) med majoritetsbeslut följande yttrande.

---

[1] KOM(97) 550 slutlig.

1. **Inledning**

1.1. Rådet har givit kommissionen i uppdrag [1] att före slutet av år 1997 undersöka samordningen av alla relevanta program inom energisektorn och till slutet av 1997 lägga fram ett meddelande om alla gemenskapsprogram som innehåller en energipolitisk komponent.

1.2. Rådet har också uppmanat kommissionen att lägga fram förslag till en förbättring av överskådligheten och samordningen samt till ett energipolitiskt ramprogram.

1.3. Kommissionens meddelande ”Helhetssyn på energipolitiken och energiåtgärderna” [2] är ett första steg i riktning mot en fullständig analys av program som berör energisektorn.

1.4. Kommissionen lade fram det nu aktuella fleråriga ramprogrammet i november 1997 och presenterade det för rådet (energiministrarna) den 8 december 1997. Ministrarna tog del av programmet och överlämnade det för fortsatt prövning till rådets arbetsgrupper.

2. **Innehåll i det fleråriga ramprogrammet**

2.1. Kommissionen föreslår att det inrättas ett ramprogram för gemenskapsåtgärder inom energisektorn för perioden 1998 till 2002. Programmet skall främst bidra till att följande huvudmålsättningar uppnås:

— att garantera en säker energiförsörjning;

— att trygga konkurrenskraften;

— att göra energimarknadens utveckling mer förenlig med miljöskyddets mål.

2.2. Ramprogrammet skall genomföras i form av sex specifika program — övergripande eller tematiska — och skall finansieras med följande medel.

	Miljoner ecu
— Analyser och uppföljning av energimarknader	7,8
— Internationellt samarbete inom energisektorn (Synergy)	36,4
— Främjande av förnybara energikällor (Altener II)	81,1
— Effektivare energianvändning (Save II)	68,4
— Ökad användning av ren teknik för fasta bränslen (Carnot)	4,1
— Kärnsäkerhet	2,6
Totalt	200,4

Beloppen är maximibelopp för den period ramprogrammet omfattar och skall täcka finansieringen av de egentliga åtgärderna samt personal- och administrationskostnader.

2.3. Programmet skall bl.a. underlätta administrationen samt en överblickbar och sparsam användning av resurserna och på så sätt möjliggöra en effektivare användning av de tillgängliga budgetmedlen.

2.4. I förvaltningen av programmet skall kommissionen biträdas av en gemensam kommitté med rådgivande funktion. Den skall bestå av representanter för medlemsstaterna och den skall ha kommissionens representant som ordförande. Kommissionen skall i största möjliga utsträckning ta hänsyn till kommitténs yttranden.

2.5. Kommissionen skall en gång om året utvärdera genomförandet av ramprogrammet och de specifika programmen, den allmänna effektiviteten, hur programmet bidrar till gemenskapens politiska mål, prioriteringarna och nivån på budgetmedlen samt vid behov lägga fram förslag till anpassningar.

2.6. Under det tredje året av programmets löptid skall kommissionen ge oberoende externa experter i uppdrag att göra en omfattande utvärdering av gemenskapsåtgärder genomförda inom ramprogrammet. Resultaten skall meddelas till rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

3. **Principiell bedömning av det fleråriga ramprogrammet**

3.1. ReK välkomnar inrättandet av ett ramprogram för åtgärder inom energipolitiken. Kommittén räknar med att en märkbar rationalisering av samtliga insatser och program, en förenkling av rutiner och ett utnyttjande av samordningsvinster kommer att möjliggöras genom en bättre integrerad, överskådligare och effektivare politik.

---

[1] Rådets resolution av den 8 juli 1996 om vitboken ”Energipolitik inom Europeiska unionen” (EGT C 224, 1.8.1996) och rådets förordning (EG) nr 701/97 av den 14 april 1997 om antagande av Synergyprogrammet (EGT L 104, 22.4.1997).

[2] KOM(97) 167 slutlig av den 23 april 1997.

3.2. ReK delar uppfattningen att en effektiv energipolitik kräver att insatserna koncentreras och inriktas på målen försörjningstrygghet, konkurrenskraft och miljöskydd. Kommittén vill dock bestämt påpeka att kommissionen inte har energipolitiska befogenheter enligt fördragen. Alla insatser måste således stå i samklang med subsidiaritetsprincipen.

3.3. ReK stöder målsättningen att uppnå största möjliga samstämmighet, vilket förutsätter att beslutsprocesserna är mycket effektiva. Därför välkomnar Regionkommittén avsikten att stödja genomförandet av ramprogrammet med en gemensam kommitté. ReK anser dock att det är nödvändigt att även ge kommittén beslutsrätt och att stödja den med fackutskott (expertutskott) med tydligt avgränsade befogenheter för de enskilda programmen. ReK förordar att regionala och lokala myndigheter skall delta i dessa beslutsprocesser.

3.4. ReK stödjer principiellt en höjning av anslagen så att de politiska huvudmålen inom energisektorn kan nås. Kommittén anser att störst satsningar bör göras på att främja förnybara energikällor (Altener-programmet) och effektivare energianvändning (Save-programmet), eftersom det ger störst möjligheter att skapa arbetsplatser och skydda miljön.

3.5. ReK välkomnar att en regelbunden (årlig) utvärdering skall göras av insatserna och att oberoende experter skall göra en omfattande utvärdering av hur gemenskapsåtgärderna i ramprogrammet har genomförts. Detta möjliggör en snabb anpassning till ny utveckling.

3.6. ReK välkomnar inrättandet av ett ”nätverk för berörda generaldirektörer”. Därmed skapas en förbindelse till andra generaldirektorats program som också finansierar insatser inom energisektorn. Detta leder till ytterligare förbättringar av samstämmighet och överskådlighet (se även 4.4.4).

4. Innehåll i och bedömning av enskilda komponenter i det fleråriga ramprogrammet

4.1. *Flerårig insats för studier, analyser, prognoser och andra tillhörande arbeten inom energisektorn*

4.1.1. Ett program för regelbunden uppföljning av energimarknaderna och tendenser inom energiområdet skall utarbetas i samarbete med medlemsstaterna för att energipolitiska beslut skall kunna fattas mot bakgrund av en gemensam analys.

4.1.2. ReK erkänner betydelsen av väl underbyggda fakta som bas för energipolitiska beslut. Därför stöder kommittén dessa initiativ i princip men påpekar att ett tätt samarbete med medlemsstaterna är nödvändigt och att man måste beakta det omfattande faktamaterial som redan finns för att arbetet skall bli effektivt och för att dubbelarbete skall undvikas.

4.2. *Flerårigt program avsett att främja internationellt samarbete inom energisektorn — Synergy*

4.2.1. Målen för detta program är att ge stöd till energipolitikens utformning, formulering och genomförande i tredje land, att främja industrisamarbete mellan gemenskapen och tredje land samt att förstärka samordningen av gemenskapens yttre åtgärder på energiområdet.

4.2.2. Det rör sig här om ett pågående program som kommissionen mot bakgrund av ramprogrammet till att börja med har begärt att få förlänga till den 31 december 1998. Energiministrarna har hörsammat förslaget och har enats om ett anslag på 5 miljoner ecu för 1998. Det fleråriga ramprogrammet räknar med ett belopp på 7 miljoner ecu för 1998, vilket stiger till 7,57 miljoner ecu år 2002.

4.2.3. ReK välkomnar målen för Synergy-programmet och förlängningen av programmets löptid till den 31 december 2002. Kommittén anser dock att det är tillräckligt med ett anslag på 5 miljoner ecu för 1998 och en måttlig ökningstakt under åren 1999 till 2002.

4.3. *Flerårigt program för främjande av förnybara energikällor inom gemenskapen — Altener II*

4.3.1. Altener-programmet skall främja en förstärkt användning av miljövänliga energikällor. Förutom en utvidgning av Altener I-insatserna planeras i Altener II nya insatser avsedda att underlätta marknadspenetrationen samt genomförande, stöd och övervakning av gemenskapens strategi för förnybara energikällor.

4.3.2. ReK anser att detta program är en särskilt viktig byggsten för framtiden i ramprogrammet.

4.3.3. Beträffande detaljer hänvisar ReK till sitt yttrande av den 18 september 1997 ([1]).

4.4. *Flerårigt program för att främja en effektiv energianvändning — Save II*

4.4.1. Save II-programmet antogs i december 1996 av Europeiska rådet som ett av de tre viktigaste program-

([1]) EGT C 379, 15.12.1997, s. 63.

men på unionsnivå för att främja en effektiv energianvändning. Det är det enda gemenskapsprogrammet som är uteslutande inriktat på att förbättra effektiviteten i energianvändningen.

Vid sidan av studier, åtgärder för att förbättra utbytet av erfarenheter, specifika insatser för förbättrad energistyrning skall programmet även ge stöd till sektoriella pilotinsatser i syfte att öka investeringstakten inom området effektiv energianvändning.

4.4.2. ReK välkomnar den föreslagna förlängningen av Save II-programmet till år 2002 som ett av de viktigaste instrumenten med vilka gemenskapen kan påtagligt bidra till att sänka koldioxidutsläppen.

4.4.3. ReK anser det helt riktigt att Save II tillsammans med Altener II bildar tyngdpunkten i ramprogrammet. Detta rättfärdigar, enligt ReK, även den kraftiga höjningen av anslagen.

4.4.4. ReK anser att det krävs ett nära samarbete med andra gemenskapsprogram som också ger direkt stöd till effektivare energianvändning (främst Joule och Thermie). Därmed undviker man överlappningar och utnyttjar samordningsvinster (se även 3.6).

4.5. *Flerårigt program för tekniska insatser i syfte att stimulera en ren och effektiv användning av fasta bränslen — Carnot*

4.5.1. Detta program skall stödja åtgärder för att inrätta ett informationsnätverk och för att upprätta strategiskt samarbete inom industrin. Inga egentliga FoTU-insatser ingår.

4.5.2. Eftersom fasta bränslen ännu finns tillgängliga på lång sikt kommer de även i framtiden att ge ett viktigt bidrag — och mer än så — till att täcka gemenskapens energibehov. Den minskning av utsläppen som eftersträvas i hela världen är helt beroende av hur effektiv den teknik är som används för att omvandla energin.

4.5.3. ReK anser att det är särskilt viktigt att främja ren och effektiv teknik. Kommittén anser det vara nödvändigt att utöka ansträngningarna för att förbättra tekniken, men också att samarbeta intensivt och sprida information om marknad och teknik. Kommittén välkomnar därför det fleråriga programmet och att det tas in i ramprogrammet för energisektorn.

4.6. *Fleråriga insatser inom området kärnsäkerhet och transport av radioaktivt material*

4.6.1. Programmet skall stödja industriellt samarbete inom området kärnenergi och transport av radioaktivt material, samt utbildning inom området säkerhetskontroll för experter från de central- och östeuropeiska länderna och de nya oberoende staterna i före detta Sovjetunionen.

4.6.2. Unionens regioner intar vad beträffar kärnkraften olika, och delvis motsatta, ståndpunkter. De är dock eniga om att det världen över krävs högsta tänkbara säkerhetsnormer inom detta känsliga område på grund av dess globala betydelse. ReK välkomnar därför att de löpande åtgärderna inkluderas i ett fleråriget program, som i sin tur skall bli en del av energiramprogrammet.

Bryssel den 16 juli 1998.

Regionkommitténs

ordförande

Manfred DAMMEYER